NHO Service og Handel

Prognosesenteret

2017

Bemannings-barometeret

Bemanningsbransjens utvikling

Markedet vokste i takt med norsk økonomi

I 2017 snudde utviklingen i norsk økonomi og arbeidsledigheten sank etter en krevende periode, ikke minst på Vestlandet. Ikke uventet gjenspeiles dette i årsstatistikken fra bemanningsbransjen.

I løpet av året ble det omsatt 7,7% flere timer i bransjen sammenliknet med året før. Dette var første gang med årlig vekst siden 2012. I den perioden har bransjen både opplevd nedgang som følge av endringer i rammevilkår og nedskjæringer i oljerelatert virksomhet.

Når man gleder seg over vekst igjen etter mange år med vanskelig marked, er det med en bismak. Aldri har bransjen vært utsatt for sterkere politiske angrep enn under valgkampen i 2017 og flere forslag til endringer av bransjens rammevilkår ble fremmet. Man legger til grunn at flere grunnleggende endringer av rammene for å drive bemanningsvirksomhet i Norge vil bli vedtatt i 2018, som blant annet vil føre til at bemanningskontrakten må fases ut. Når endringene trer i kraft forventes det at dette vil dempe markedsutviklingen. Først og fremst fordi nye rammevilkår vil føre til høyere pris på bransjens tjenester.

Bemanningsbransjen er en viktig inngangsport til arbeidslivet og har ved å sikre mer enn 80 000 personer jobb i løpet av 2017 bidratt til lavere arbeidsledighet og lettere vei inn i arbeidslivet for nyutdannede. Håpet er at man fortsatt kan ha en slik rolle i fremtiden.

I 2017 hadde medlemmene i Bemanningsbransjen i NHO Service en total omsetning for hele sitt produktspekter som var 7,8% høyere enn i 2016. For utleie av personell var oppgangen 8,8% siden året før. Bransjen leverte 7,7% flere arbeidstimer enn året før. Vi ser store variasjoner fra fylke til fylke. Mens det var mer enn 22% vekst i Rogaland sank markedet i Hedmark med 5,4%.

Prosentandelen av årsverk i Norge som ytes gjennom bemanningsbransjen holdt seg ganske jevnt rundt 1 %. Dette viser at det er en samvariasjon mellom antall årsverk som ytes totalt i Norge og størrelsen på bemanningsbransjen. Bransjen vokser altså ikke på bekostning av andre ansettelsesformer men holder seg på et stabilt nivå.

I 2017 var det største yrkesområdet for bransjen bygg og anlegg som sto for 33 % av bransjens arbeidstimer. Andre store områder er lager/logistikk, industri/produksjon samt kontor/administrasjon. På 5 av 13 yrkesområder områder var det nedgang i solgte timer fra 2016 til 2017. Det er verdt å merke seg kraftig nedgang i yrkesområdet Kontor og administrasjon. Samtidig er utviklingen positiv innen Oppvekst og utdanning, lager/logistikk/transport og økonomi/regnskap.

Årsstatistikken for bemanningsbransjen viser at mer enn 80.000 personer fikk jobb gjennom bemanningsbransjen i 2017. De utførte ca. 26.800 årsverk, noe som viser at gjennomsnittlig tid man arbeidet i bransjen var ca. 4 måneder. 56% av de ansatte i bransjen var menn. 62 % av de ansatte var yngre enn 35 år samtidig som 6% var mer enn 54 år.

Oslo, den 14. mai 2018

Even Hagelien
Fagsjef Bemanningsbransjen

Fylke	Utvikling fra 2016 til 2017
Østfold	-3,8 %
Akershus	14,0 %
Oslo	4,5 %
Hedmark	-5,4 %
Oppland	33,2 %
Buskerud	3,9 %
Vestfold	5,6 %
Telemark	14,0 %
Aust-Agder	33,9 %
Vest-Agder	18,6 %
Rogaland	22,1 %
Hordaland	-1,1 %
Sogn og Fjordane	3,3 %
Møre og Romsdal	13,9 %
Sør-Trøndelag	3,5 %
Nord-Trøndelag	11,4 %
Nordland	21,6 %
Troms	21,6 %
Finnmark	5,2 %
Totalt	7,7 %

Siden 2009 har det vært et samarbeid mellom NHO Service og Prognosesenteret når det gjelder innsamling og databehandling av bransjestatistikken. Kommentarer og analyser vedrørende statistikken og andre spørsmål angående bemanningsbransjen besvares av Even Hagelien, even.hagelien@nhoservice.no.

Les mer om bemanningsbransjen på www.nhosh.no

Markedet i 2017

Det var rundt 1000 bedrifter som leverte bemanningstjenester i det norske markedet i 2017. Ser man på SSB sine tall vil man se at dette er noe større. Imidlertid inngår det der en rekke virksomheter uten ansatte og uten aktivitet. De fleste er svært små aktører, gjerne med kun en ansatt. På enkelte områder er det en uklar grense mellom bemanningsvirksomhet og konsulenttjenester. 18 bedrifter hadde en markedsandel på over 1%. Til sammen er markedsandelen til de 18 største aktørene 73,23%. NHO Service og Handel representerte 227 virksomheter som sto for 626 enkeltmedlemmer i NHO Service. Disse utgjorde ca 80% av omsetningen blant norske bemanningsvirksomheter.

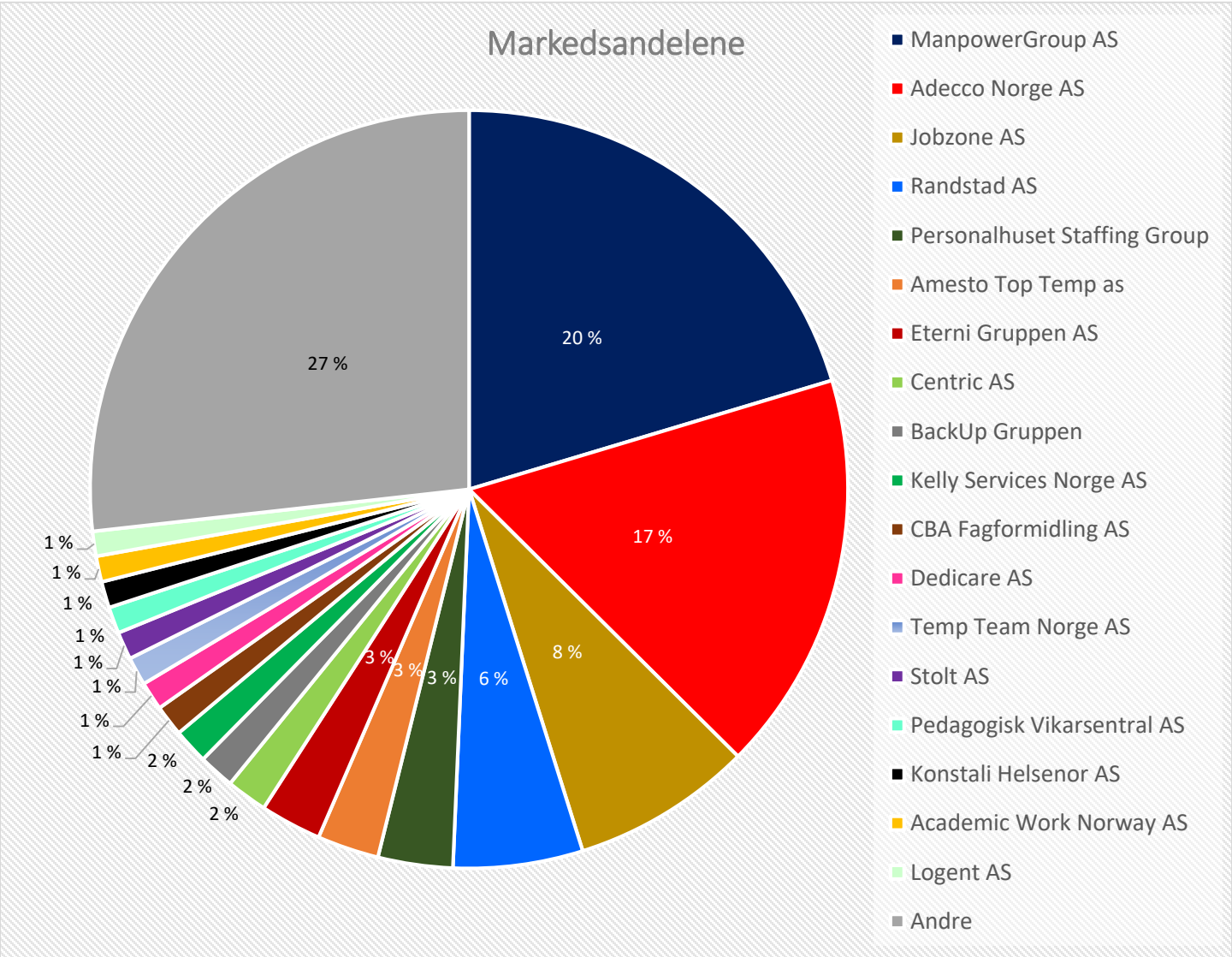

De 30 største målt etter omsetning

	Firma	Omsetning i 2016	% - andel av total
1	ManpowerGroup AS	3 566 238 431	20,36
2	Adecco Norge AS	2 991 539 469	17,08
3	Jobzone AS	1 350 303 000	7,71
4	Randstad AS	968 778 000	5,53
5	Personalhuset Staffing Group	558 608 524	3,19
6	Amesto Top Temp as	461 022 800	2,63
7	Eterni Gruppen AS	457 945 545	2,61
8	Centric AS	305 968 304	1,75
9	BackUp Gruppen	267 734 057	1,53
10	Kelly Services Norge AS	263 031 900	1,50
11	CBA Fagformidling AS	232 084 998	1,33
12	Dedicare AS	212 150 701	1,21
13	Temp Team Norge AS	211 842 000	1,21
14	Stolt AS	204 199 126	1,17
15	Pedagogisk Vikarsentral AS	197 840 000	1,13
16	Konstali Helsenor AS	196 906 906	1,12
17	Academic Work Norway AS	192 237 000	1,10
18	Logent AS	185 212 235	1,06
19	Ambio Helse AS	167 408 254	0,96
20	Bemanningsbyraaet	153 777 130	0,88
21	Student Consulting Norge AS	146 381 921	0,84
22	Gråkallen Bygg og Utleie AS	134 836 837	0,77
23	People4you	131 545 000	0,75
24	People	128 577 428	0,73
25	Sonar AS	125 825 901	0,72
26	Propuro AS	125 718 038	0,72
27	Bjørg Fjell AS	102 789 778	0,59
28	Din Bemanningspartner AS	98 478 276	0,56
29	Azets People AS	94 182 000	0,54
30	Vikarkompaniet AS	91 289 446	0,52
	Andre	3 187 872 306	18,2
	Total sum	17 512 325 311	100,00

De 30 største bedriftene utgjør 81,80% av omsetningen blant NHO Service og Handel sine medlemmer.

NHO Service dekker ca 80% av markedet av norske bemanningsbedrifter målt etter omsetning.

Omsetning

I 2017 hadde medlemmene i Bemanningsbransjen i NHO Service en total omsetning for hele sitt produktspekter på kr 17 512 325 311,-. Dette var 7,8% høyere enn i 2016. For utleie av personell var oppgangen på 8,8% siden året før.

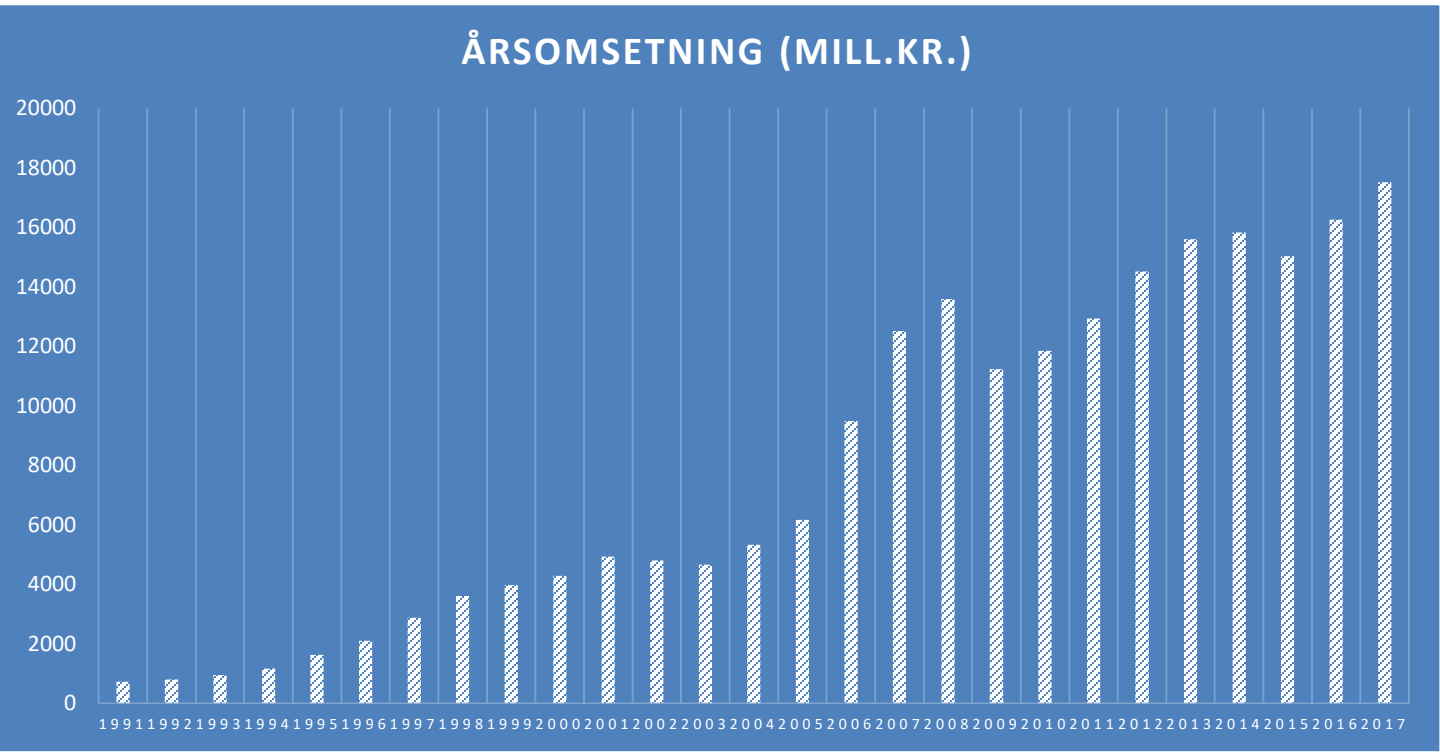

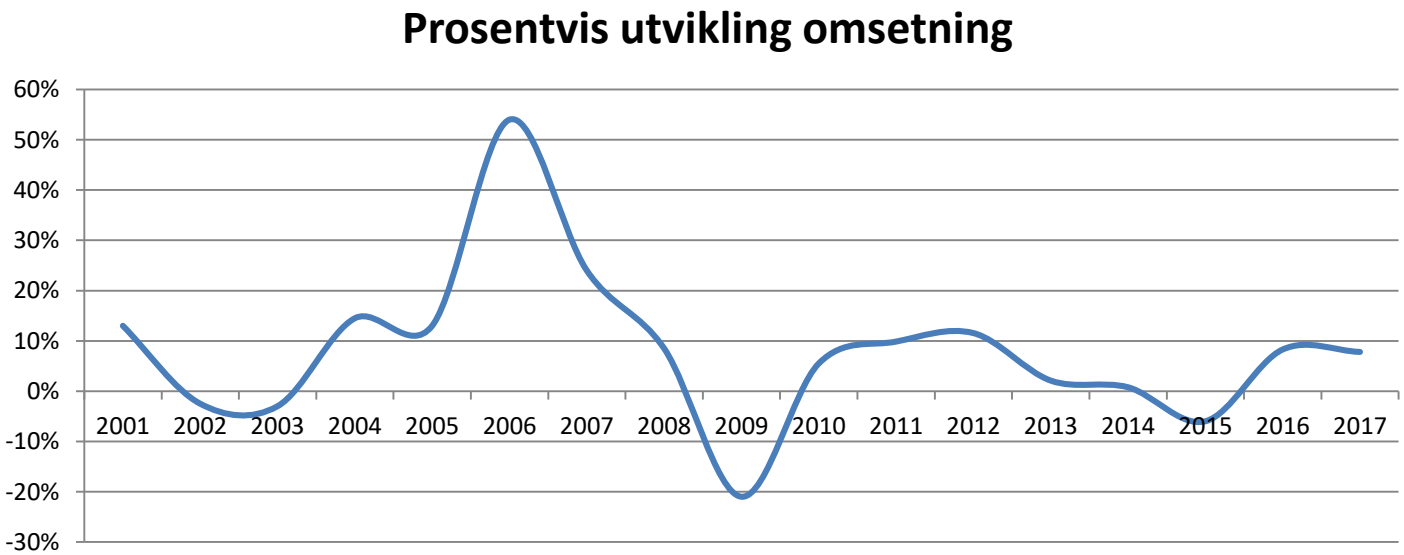

Bemanningsbransjen i Norge

Bemanningsbransjen utfakturerte 46 935 485 timer i 2017. Justert for økt antall respondenter til statistikken var dette 7,7 % flere timer enn i 2016. Når det gjelder utviklingen i 2017 vises det til egen rapport: Bemanningsbarometeret 4. kvartal 2017. Den kan lastes ned på www.nhosh.no. Her er en oversikt over årlig utvikling i utfakturerte timer:

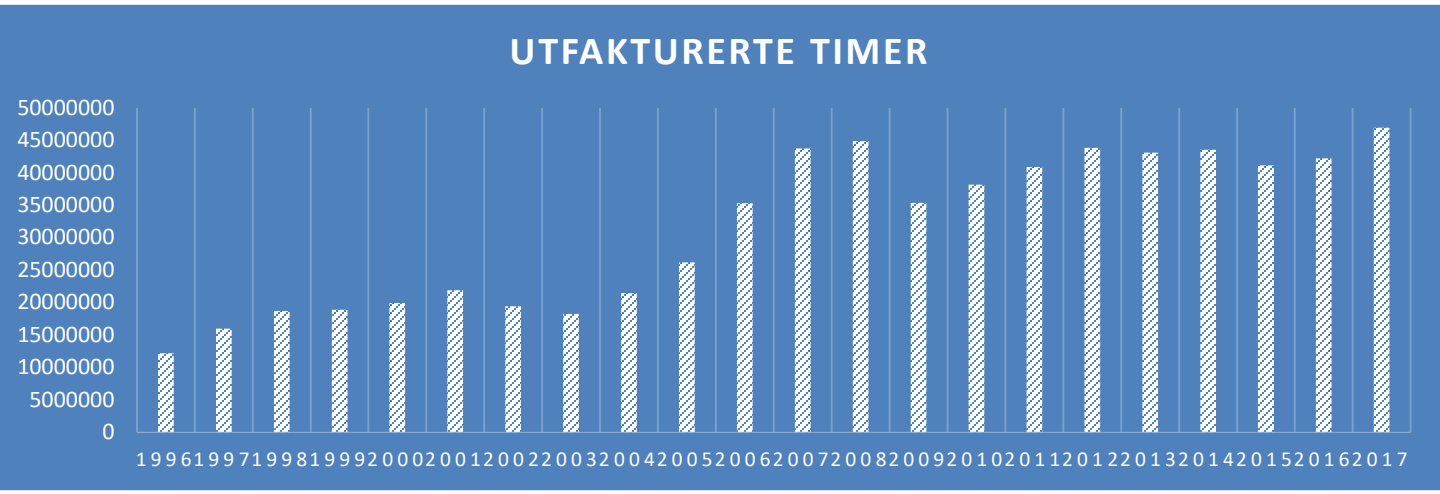

Her er et arealdiagram som gir et bilde av utviklingen i solgte timer fra 2006 til 2017:

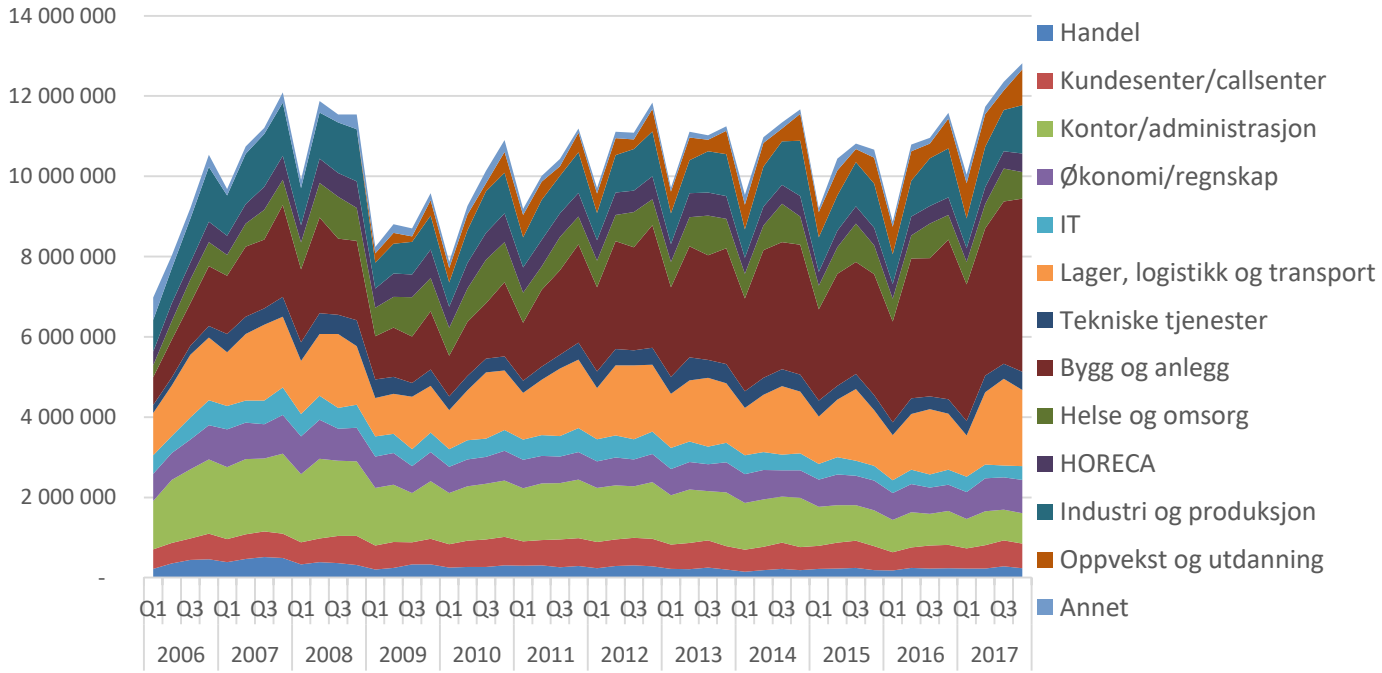

Kvartalsvis utvikling – solgte timer

Fra 2013 var det lenge nedgang i bemanningsbransjens aktivitet. Først hadde det sammenheng med endrede rammevilkår og så kom nedbemanningene i oljeindustrien. I 4. kvartal 2016 vokste markedet for første gang siden 2012. Veksten har fortsatt i 2017 og for første år siden 2012 er det vekst i forhold til året før. Antall fakturerte timer blant medlemmene i 4. kvartal 2017 var 12 818 310. Av dette sto nye medlemmer for 2%.

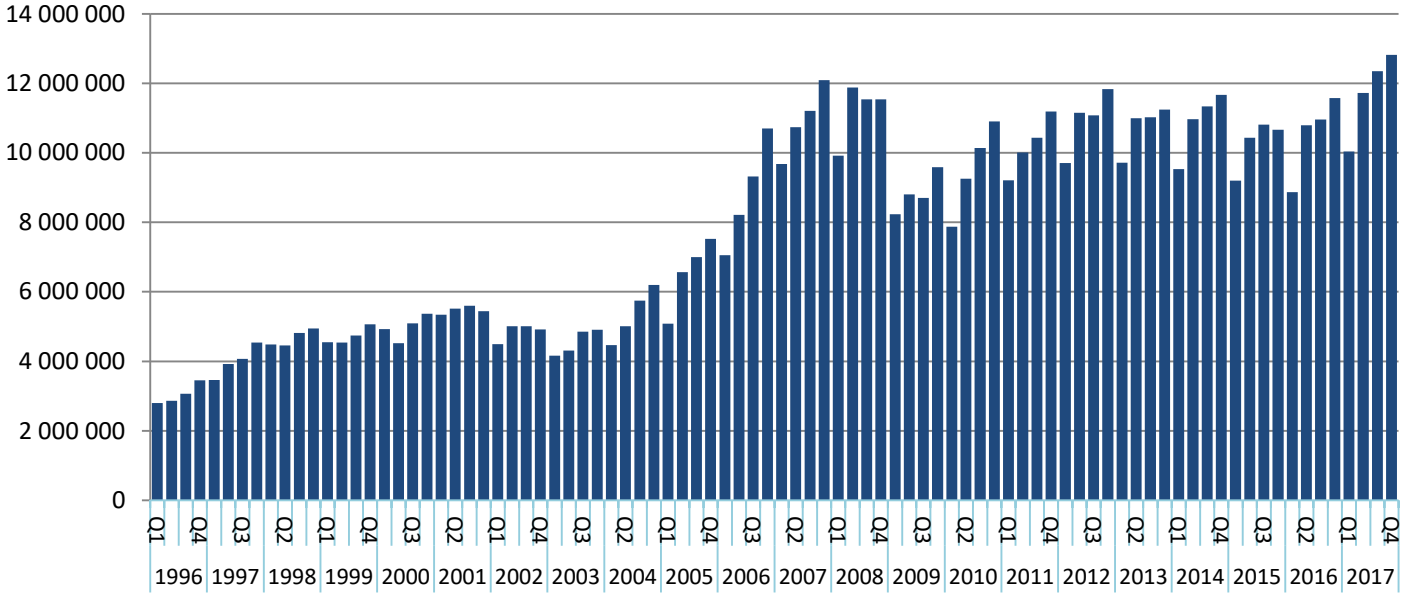

Justerte tall for 4. kvartal 2017 viser en vekst på 8,5% sammenliknet med 4. kvartal i 2016.

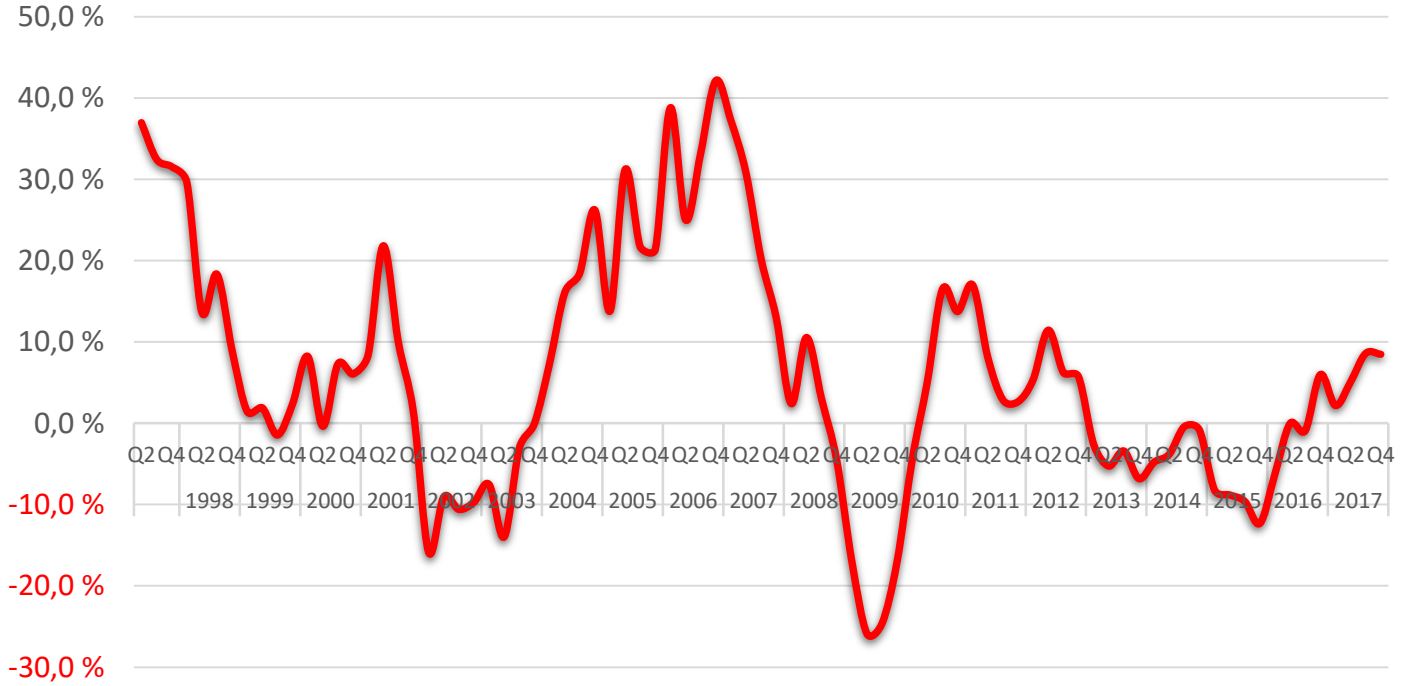

Penetrasjonsgrad - utvikling

Bemanningsbransjen måler hvor mange prosent av årsverkene i Norge som ytes gjennom bransjen. Det er store regionale variasjoner. Oslo er markedet med den klart høyeste penetrasjon. Mens prosentandelen av årsverkene som ble ytt gjennom bransjen på landsbasis vokste fra fra 1,38% i 3. kvartal til 1,43% i 4. kvartal 2017, økte penetrasjonsgraden i Oslo fra 2,6% til 2,7%. Utviklingen av penetrasjonsgraden på landsbasis over tid har ligget ganske flatt rundt 1 % siden 2005. Utviklingen i bemanningsbransjen er proporsjonal med utviklingen i arbeidsmarkedet for øvrig. Jo flere årsverk som ytes på landsbasis, jo flere årsverk ytes gjennom bransjen.

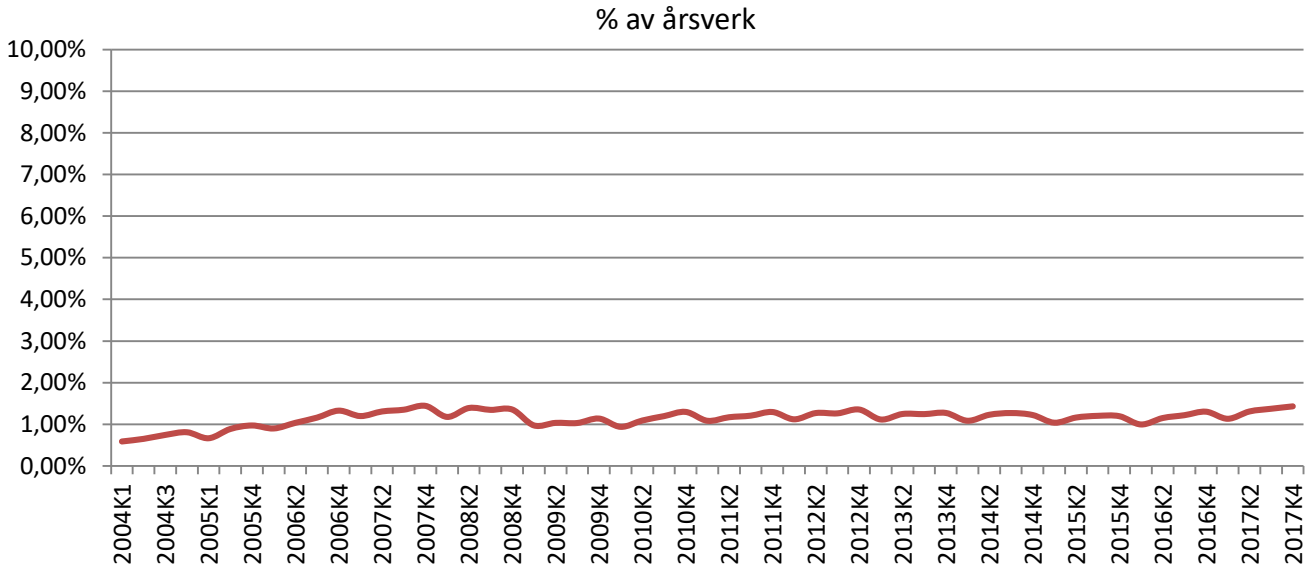

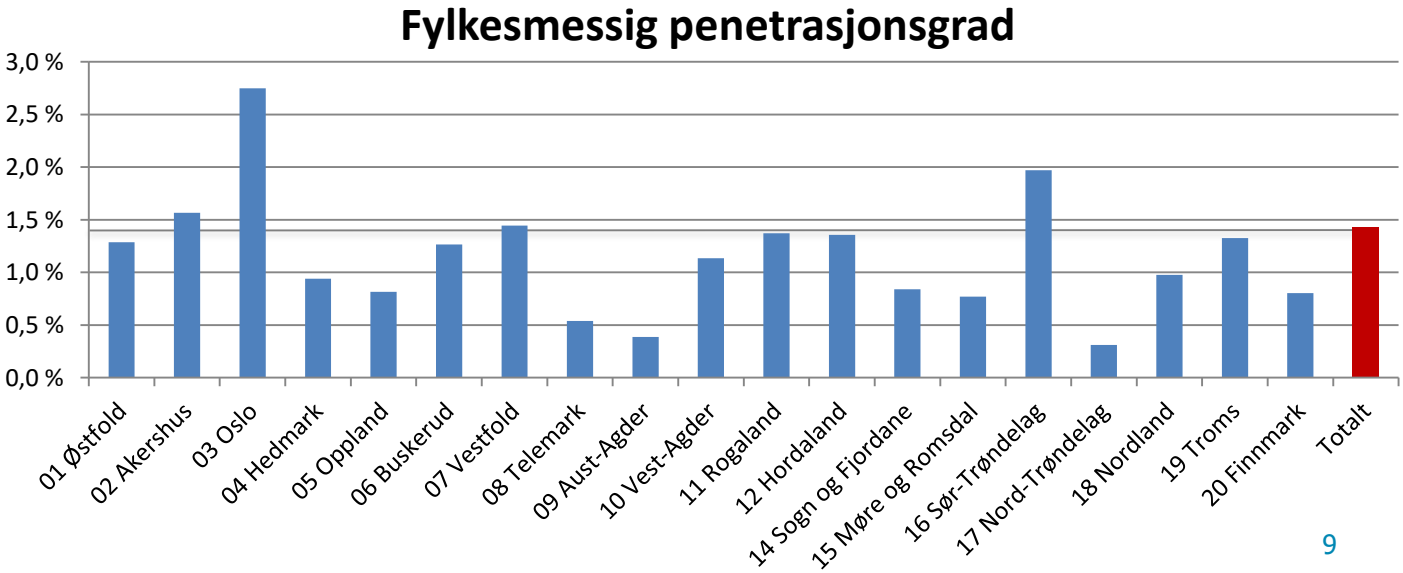

Kjønnsfordeling

Det har de siste årene vært færre kvinner enn menn som har arbeidet gjennom bemanningsbransjen. Av de ansatte i bransjen i 2017 var 44% kvinner og 56% menn. Ca 37 000 kvinner og 46 800 menn arbeidet i bransjen i 2017.

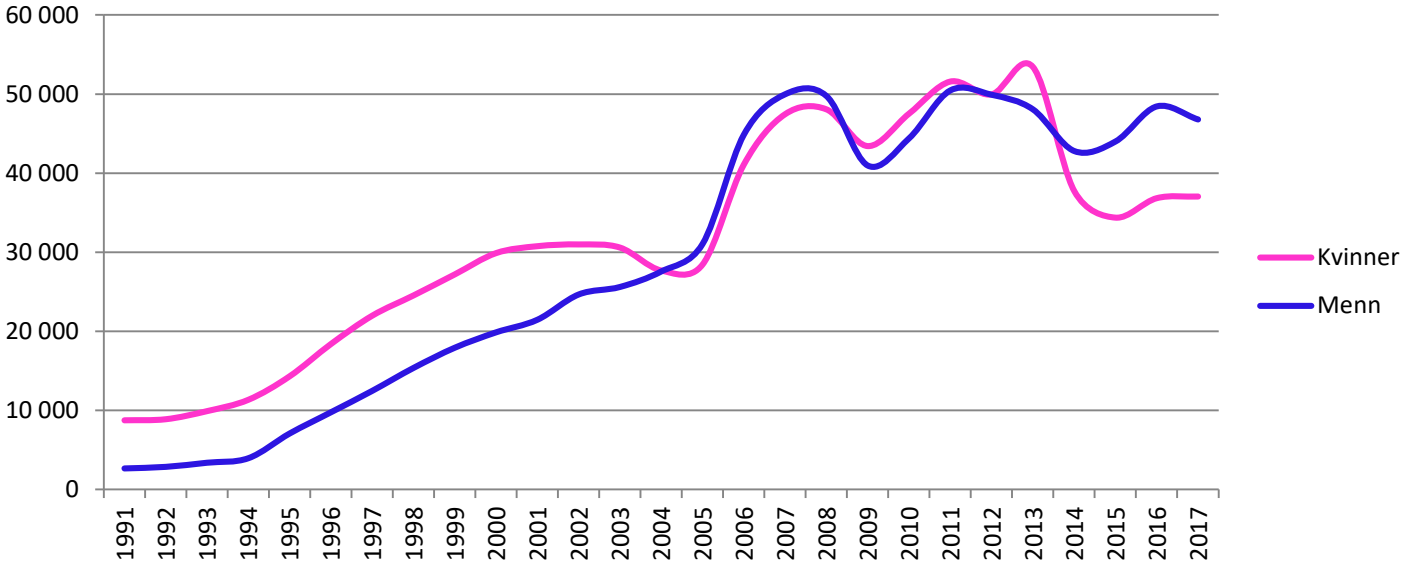

I 2017 var det 83 834 personer som i kortere eller lengre tid arbeidet gjennom bemanningsbransjen. Dette var noe lavere enn foregående år.

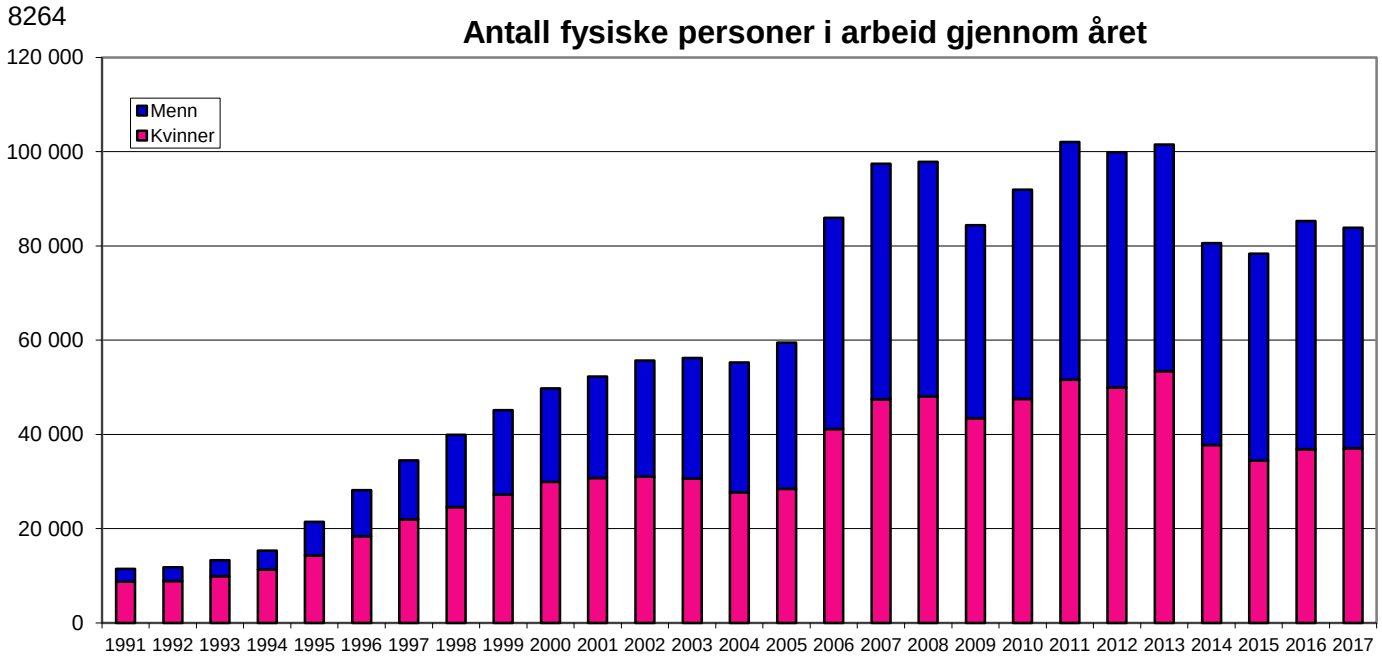

Aldersfordeling

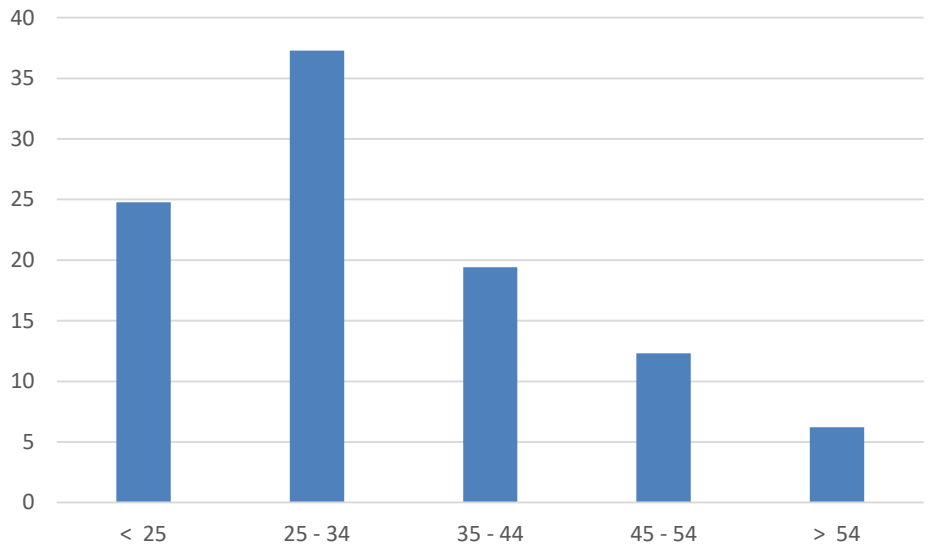

Aldersfordeling	
< 25	25
25 - 34	37
35 - 44	19
45 - 54	12
> 54	6

Av de som arbeidet gjennom bransjen i fjor var 62 % yngre enn 34 år. Samtidig var ca 5197 av de ansatte over 54 år. Det er verdt å merke seg at gruppen under 25 år har falt fra 30 000 til 21 000 i løpet av seks år.

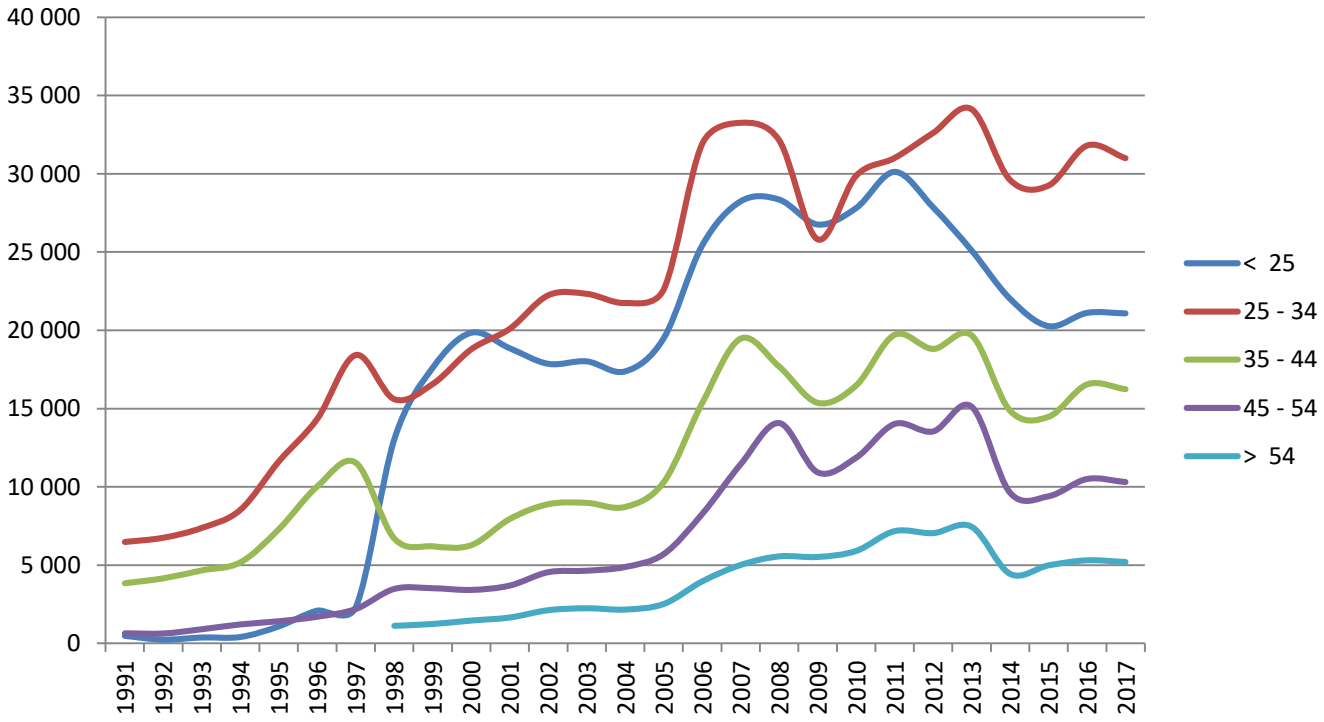

Statsborgerskap

Bemanningsbransjen har vært kjent for å hente arbeidskraft fra utlandet til Norge. Vår statistikk viser at over halvparten av dem som jobber gjennom bemanningsbransjen er norske statsborgere.

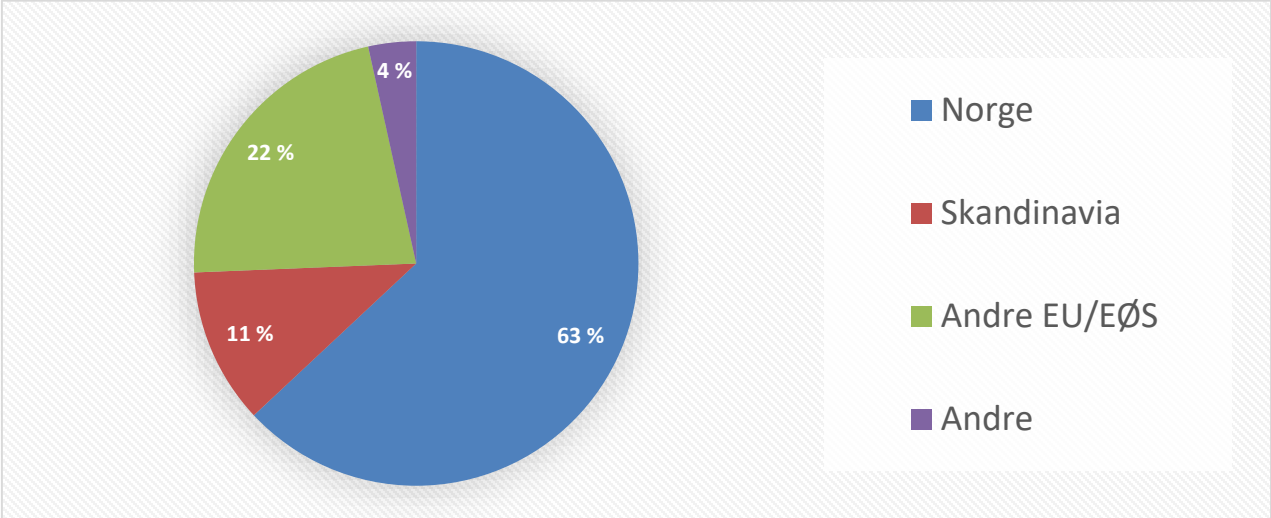

Blant de ansatte i norske bemanningsbedrifter hadde 63% norsk statsborgerskap. 33% kom fra EU/EØS området. Etter et kraftig fall i skandinaver i 2014 har det skjedd en gradvis nedgang i denne gruppen. Dagens nivå er det laveste siden vi begynte å samle statistikk på dette i 2008. Dette viser at det blir stadig vanskeligere å overbevise dem om å komme til Norge for å jobbe. Dette kan kobles både til et vanskeligere arbeidsmarked i Norge og forbedring i hjemlandet. Innen helse korresponderer dette med et kraftig fall i autorisasjoner til denne gruppen. Fra resten av EØS-området skjer det en gradvis vekst.

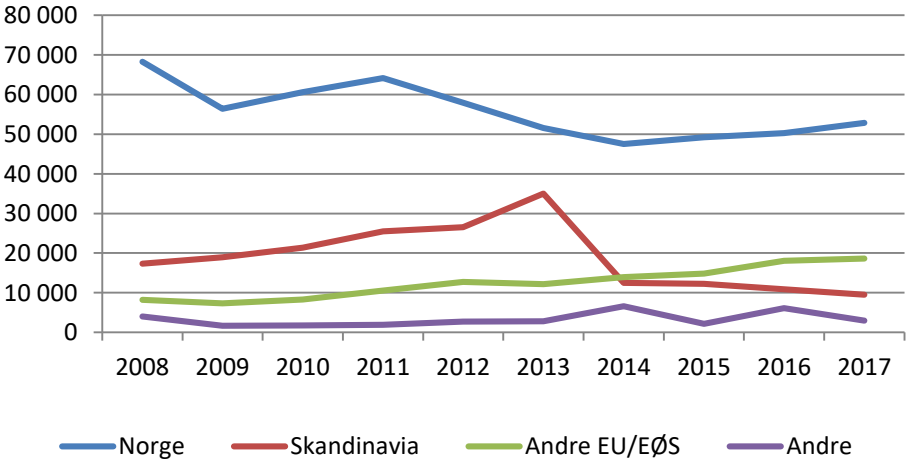

Norge	63
Skandinavia	11
Andre EU/EØS	22
Andre	3

Årsverk

Det ble i 2017 utført 46 935 485 arbeidstimer i Bemanningsbransjen i NHO Service. Dette utgjør 26 820 årsverk noe som er 7,7% høyere enn i 2016, justert for nye medlemmer i bransjen. Gjennomsnittlig går det 3,1 arbeidstakere per årsverk. Gjennomsnittlig ansettelsestid i bransjen er dermed ca.4 måneder.

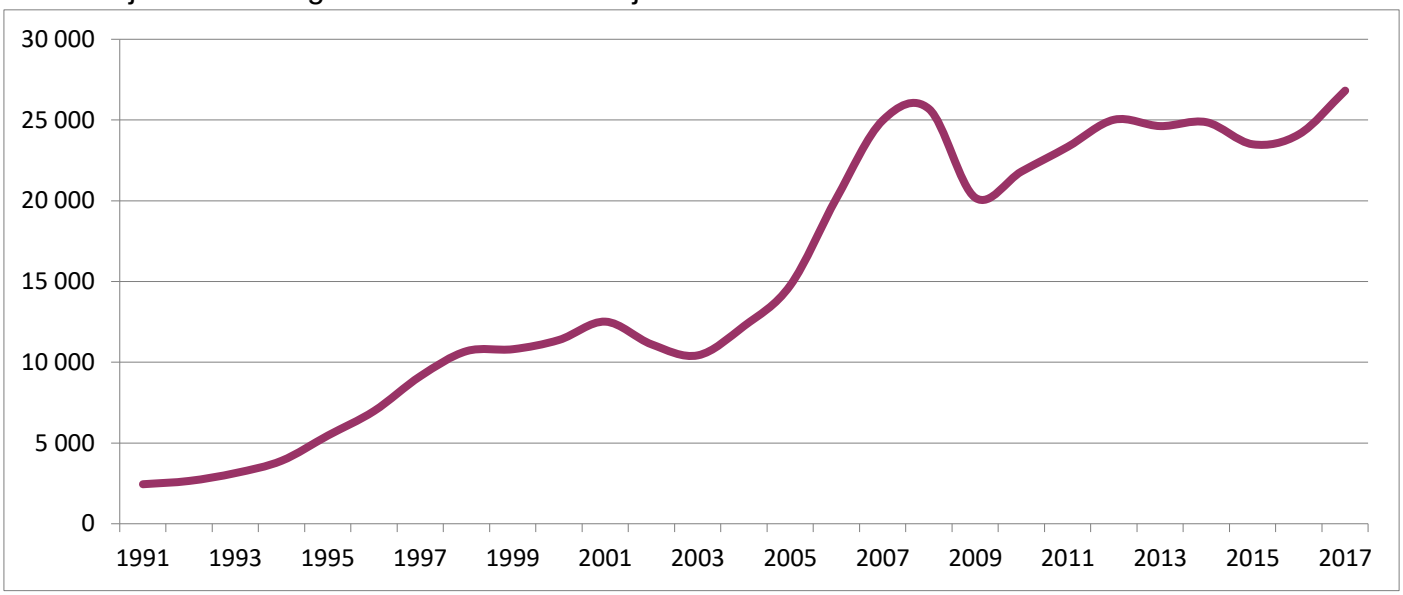

Ved siden av dette var det 2219 ansatte i bemanningsbedriftenes administrasjon. Dette var 2,4% færre årsverk enn året før og det laveste siden 2011. Dette på tross av at det siden da har kommet til et stort antall nye medlemmer.

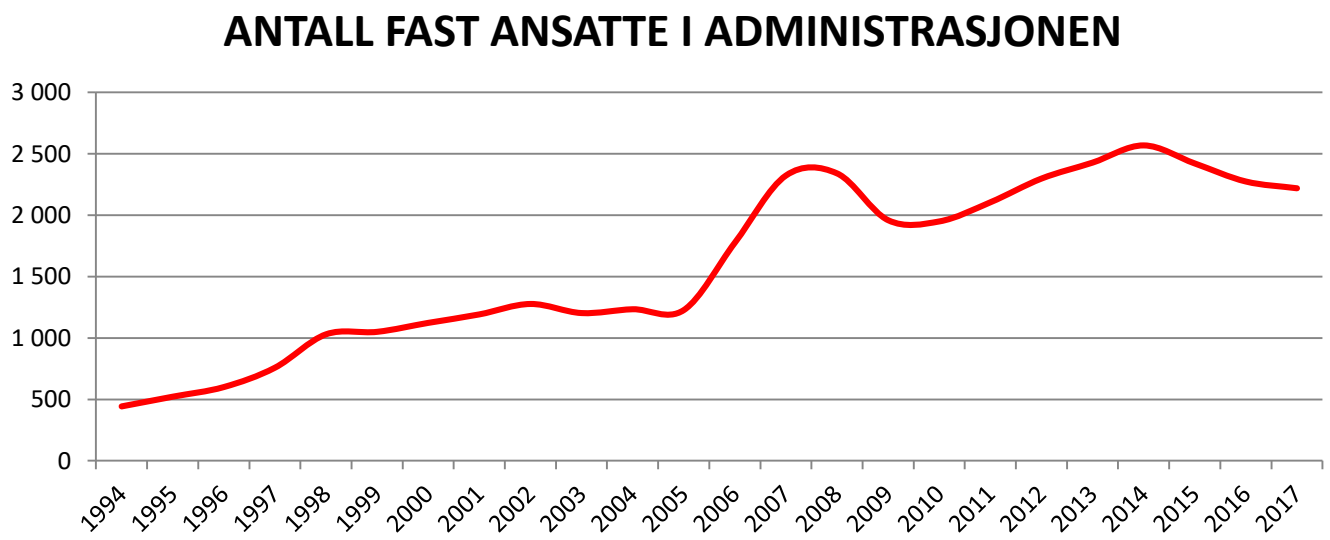

Yrkesområder 2017

Etter lovendringer i 2000 kan bemanningsbransjen levere personell på alle yrkesområder. I bransjestatistikken er dette grovoppdelt i 13 områder.

I 2017 var forholdet mellom bransjene som følger:

Bygg og anlegg	33 %
Lager, logistikk og transport	15 %
Industri og produksjon	9 %
Kontor/administrasjon	7 %
Økonomi/regnskap	7 %
Helse og omsorg	6 %
Oppvekst og utdanning	6 %
Kundesenter/callsenter	5 %
HORECA	3 %
Tekniske tjenester	3 %
IT	3 %
Handel	2 %
Annet	1 %

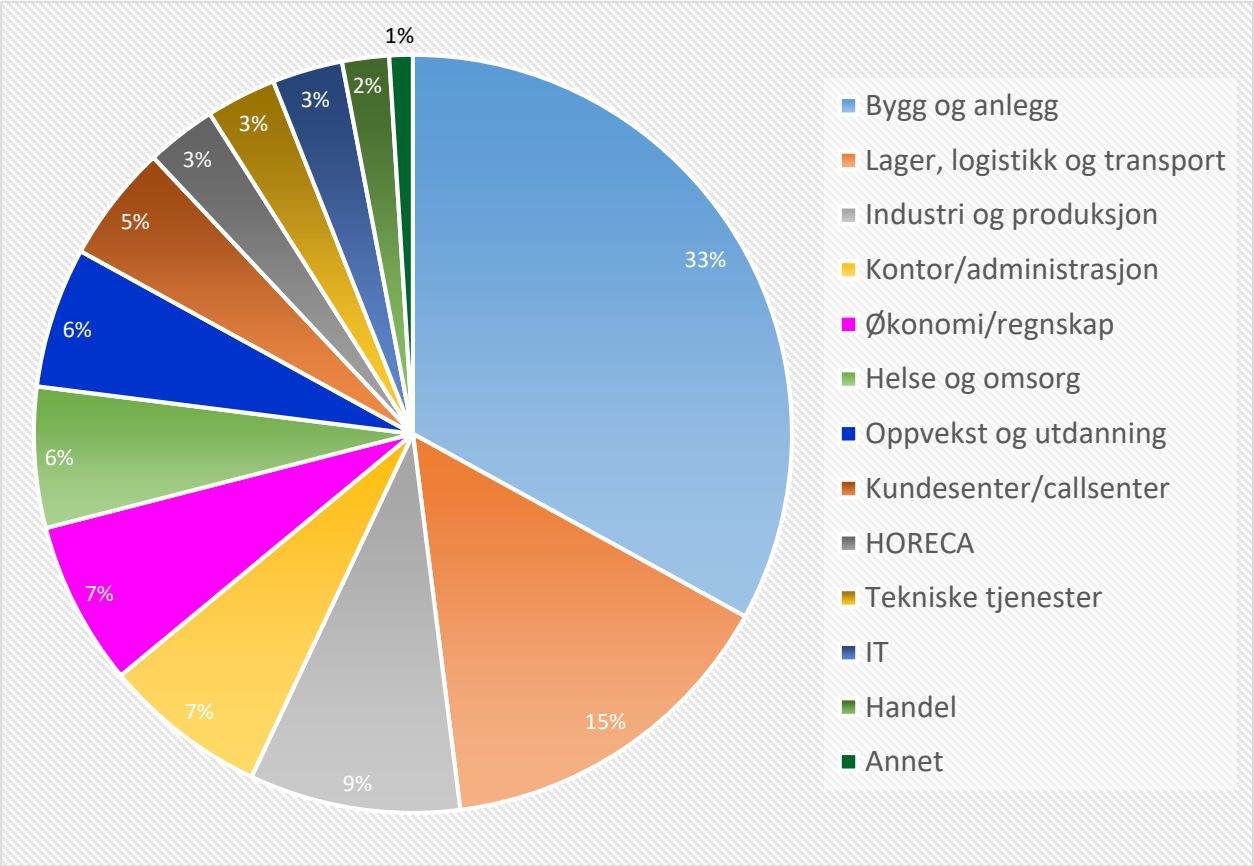

Yrkesområder 2017

Utfakturerte timer – utvikling fra året før.

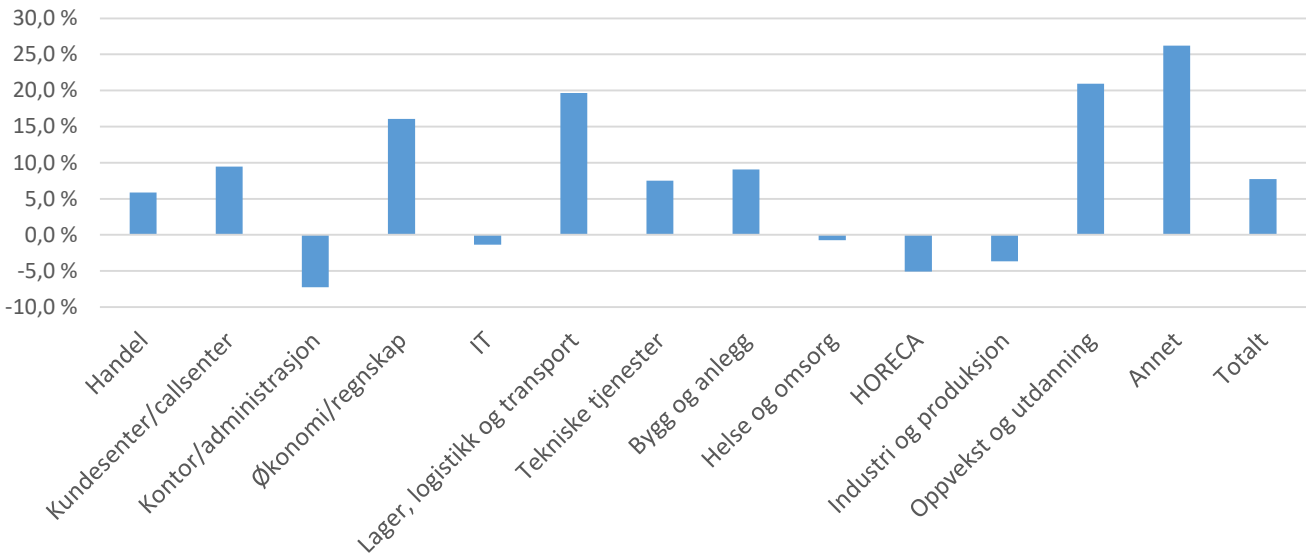

Justert for nye respondenter er det en vekst fra 2016 til 2017 i bransjens utfakturerte timer på 7,7%. På de fleste yrkesområder har markedet forbedret seg i 2017. På 5 av 13 områder er det likevel fortsatt nedgang i forhold til samme kvartal året før. Det er verdt å merke seg kraftig nedgang i yrkesområdet Kontor og administrasjon som tidligere var det største området til bemanningsbransjen. Samtidig er utviklingen meget positiv innen oppvekst/utdanning og lager, logistikk og transport.

Her er en oversikt over prosentvis endring fra totalt antall timer foregående år (alle aktører medregnet), til periodens justerte tall (2013, 2014, 2015, 2016 og 2017):

Fylke	2013	2014	2015	2016	2017
Handel	-22,0 %	-15,5 %	15,6 %	-0,8 %	5,9 %
Kundesenter/callsenter	-5,7 %	-6,9 %	-9,8 %	-15,7 %	9,5 %
Kontor/administrasjon	-5,3 %	-8,0 %	-25,1 %	-12,4 %	-7,3 %
Økonomi/regnskap	0,5 %	1,1 %	-0,1 %	-9,1 %	16,1 %
IT	-11,6 %	-11,7 %	-10,0 %	-11,5 %	-1,3 %
Lager, logistikk og transport	-7,0 %	-4,3 %	-4,3 %	-7,0 %	19,7 %
Tekniske tjenester	7,6 %	-8,1 %	-14,5 %	-10,0 %	7,5 %
Bygg og anlegg	-8,2 %	4,4 %	-11,5 %	17,5 %	9,1 %
Helse og omsorg	2,5 %	-7,7 %	0,5 %	-10,8 %	-0,7 %
HORECA	1,2 %	-15,8 %	-13,2 %	5,7 %	-5,1 %
Industri og produksjon	-4,9 %	4,8 %	-16,3 %	-0,2 %	-3,7 %
Oppvekst og utdanning	15,0 %	11,1 %	1,4 %	13,8 %	20,9 %
Annet	-30,7 %	30,5 %	-7,5 %	-20,5 %	26,2 %
Totalt	-4,9 %	-2,1 %	-9,8 %	-0,1 %	7,7 %

Justerte tall for omsetning 2017

Her er en oversikt over justert prosentvis omsetningsutvikling i fra henholdsvis 2012-2013, 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016 og 2016-2017:
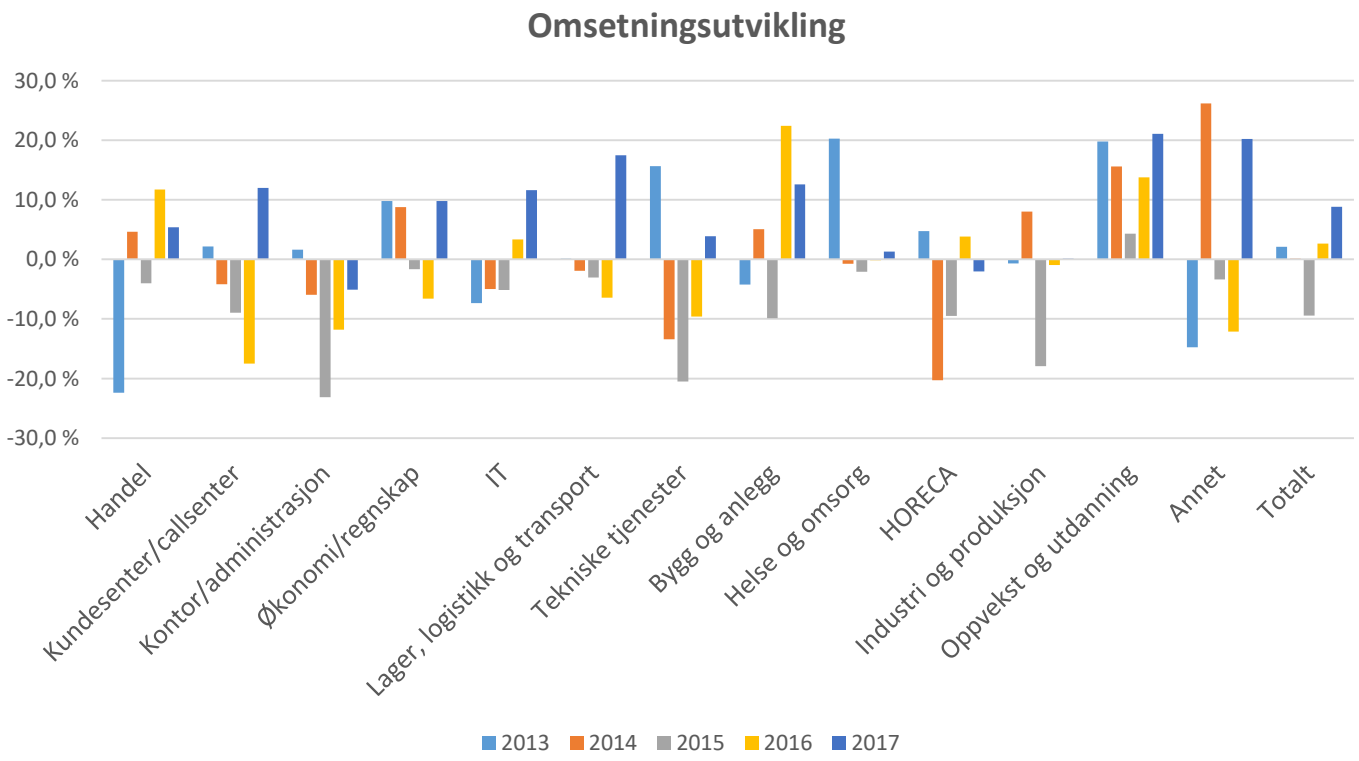
Fylke	2013	2014	2015	2016	2017
Handel	-22,4 %	4,6 %	-4,0 %	11,7 %	5,4 %
Kundesenter/callsenter	2,2 %	-4,2 %	-8,9 %	-17,5 %	12,0 %
Kontor/administrasjon	1,6 %	-5,9 %	-23,1 %	-11,8 %	-5,1 %
Økonomi/regnskap	9,8 %	8,8 %	-1,6 %	-6,6 %	9,8 %
IT	-7,3 %	-5,0 %	-5,1 %	3,3 %	11,6 %
Lager, logistikk og transport	0,1 %	-1,9 %	-3,0 %	-6,5 %	17,5 %
Tekniske tjenester	15,6 %	-13,4 %	-20,5 %	-9,6 %	3,9 %
Bygg og anlegg	-4,3 %	5,1 %	-9,8 %	22,4 %	12,6 %
Helse og omsorg	20,3 %	-0,7 %	-2,1 %	-0,1 %	1,3 %
HORECA	4,7 %	-20,3 %	-9,5 %	3,8 %	-2,0 %
Industri og produksjon	-0,7 %	8,0 %	-17,9 %	-1,0 %	0,1 %
Oppvekst og utdanning	19,8 %	15,6 %	4,3 %	13,8 %	21,1 %
Annet	-14,7 %	26,2 %	-3,3 %	-12,1 %	20,2 %
Totalt	2,1 %	0,1 %	-9,4 %	2,7 %	8,8 %